

Sfanta Paraschiva (Sveta Petka) din Biserica Sfintei Parascheva din Rupite, Bulgaria

Sfanta Cuvioasa Maică Parascheva este praznuita in fiecare an in Biserica Ortodoxa Romana la data de **14 octombrie**. În chip deosebit este cinstită în Moldova intrucât de mai bine de 350 de ani moaștele ei se găsesc la Iași.

Tropar, glasul al 8-lea:

Întru tine, Maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip. Căci luând crucea ai urmat lui Hristos, și lucrând ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii, împreună se bucură, precucivioasă Maică Parascheva, duhul tău.

Dacă Sfânta Muceniță Parascheva prăznuită la 26 iulie în Calendarul Ortodox este numita în popor cu numele "Sfânta Vineri", Cuvioasa Maică Parascheva a fost numită "Vinerea Mare".

Sfânta Cuvioasă Parascheva a trăit pe pământ în prima jumătate a veacului al XI-lea, nascuta fiind în Epivata (Boiados) pe țărmul Mării Marmara în apropiere de Constantinopol (Istanbul) pe atunci capitala Imperiului bizantin, din părinți de neam bun, credincioși, care au crescut-o în frica de Dumnezeu. Un frate de-al ei cu numele de Eftimie a fost ales episcop în localitatea Madite. Sfânta Parascheva și-a petrecut anii copilăriei în casa părinților. Pe când avea zece ani a auzit la Sfânta Liturghie cuvintele Evangheliei: "Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie" (Marcu 8, 34); și-a împărțit toate hainele săracilor fără să țină seama de mustrările părinților iar mai tirziu partea ce i se cuvenea din moștenirea parinteasca a impartit-o saracilor dupa care s-a retras din viata civila.

În Constantinopol a ascultat cuvintele de învățătură ale unor călugări și călugărițe cu aleasă viață duhovnicească și urmând sfaturile acestora a părăsit capitala, îndreptându-se spre ținutul Pontului unde a rămas pentru o perioadă de cinci ani, în Mănăstirea Maicii Domnului din Heraclea. De aici a plecat spre Țara Sfântă în dorința de a-și petrece restul vieții aceste locuri și după ce a văzut Ierusalimul s-a așezat într-o mănăstire de călugărițe în pustiul Iordanului. Într-o noapte, pe când avea ca la 25 de ani, un înger i-a spus în vis să se reîntoarcă în locurile părintești, drept pentru care s-a întors la Țarigrad, unde se ruga mereu în biserica Precistei (din Vlaherne).

Din Constantinopol s-a îndreptat spre Epivata fără să spună cuiva cine este și de unde vine. Unui marinar care murise pe o corabie i-a fost aruncat trupul în mare iar valurile l-au adus la țărm. Un sihastru din acele locuri a rugat niște creștini locali să-l îngroape după rânduiala. Săpând o groapă au aflat trupul Prea Cuvioasei Parascheva neputred și plin de mireasmă. Cu toate acestea l-au pus alături de ea și pe cel al corăbierului (rău mirositor). În noaptea următoare Gheorghe, unul din creștinii care-i săpaseră groapa, a avut o vedenie: i s-a arătat în vis o împărăteasă șezând pe un scaun luminat și înconjurată de mulțime de îngeri. Unul dintre îngeri l-a luat de mână, l-a ridicat și i-a zis: "Gheorghe, pentru ce n-ai socotit trupul Sfintei Parascheva? Nu știți că Dumnezeu a iubit frumusețea ei și a vrut să o proslăvească pe pământ?" Împărăteasa pe care o văzuse în vis nu era alta decât Cuvioasa Parascheva. *Aceeași vedenie a avut-o și o femeie credincioasă cu numele Eftimia, într-aceiași chip și în aceeași noapte.* A doua zi amândoi au spus credincioșilor de acolo minunata vedenie și au înțeles că este un semn dumnezeiesc, drept care au luat trupul Cuvioasei din mormânt și l-au adus cu mare bucurie, "cu lumini și cu tămâie", așezându-l în Biserica Sfinții Apostoli din Epivata. *Îndată au început să se retrăcă vindecări minunate, în urma rugăciunilor care se făceau lângă cinstitele sale moaște.*

După ce au stat în Biserica Sfinții Apostoli din Epivata vreme de vreo două sute de ani, săvârșindu-se multe semne și minuni în jurul lor, datorită evenimentelor politice care au adus multă durere în țările balcanice, cinstitele moaște ale Sfintei Parascheva au fost strămutate în mai multe locuri.

În anii 1185-1186 bulgarii și valahii din sudul Dunării care de aproape două secole se găseau sub dominația Imperiului bizantin s-au răsculat împotriva asupritorilor sub conducerea fraților Petru și Asan - români de neam - întemeind un stat nou cunoscut sub numele de "Imperiul vlaho-bulgar" cu capitala la Târnovo. Peste câțiva ani, în 1204, cavalerii apuseni porniți în Cruciada a patra au ocupat Constantinopolul, întemeind aici un "imperiu latin de Constantinopol", care a dăinuit până în anul 1261, condus de împărați veniți din Apusul Europei. În aceste împrejurări, bizantinii au creat două mici imperii, unul în Asia Mică, cu capitala la Niceea, nu departe de Constantinopol, altul în Tesalia, cu capitala la Tesalonic.

Datorită relațiilor prietenești dintre împăratul Ioan Asan II din Târnovo (1218-1241) și împăratul de atunci din Constantinopol, în anul 1235 sau curând după aceea, *moaștele Cuvioasei Parascheva au fost strămutate de la Epivata la Târnovo, capitala imperiului româno-bulgar, oraș care devenise între timp reședință patriarhală. Au fost așezate în Biserica Maicii Domnului. Mutarea lor s-a făcut într-o impresionantă procesiune condusă de mitropolitul Marcu din Preslav, însoțit de numeroși clerici, fiind întâmpinate pretutindeni cu flori, lumânări și slujbe de către dreptcredincioșii români și bulgari din sudul Dunării. Au ieșit întru întâmpinarea lor împăratul Ioan Asan II, mama sa Elena și soția sa Ana, precum și patriarhul de aici.*

La Târnovo moaștele Cuvioasei Parascheva au rămas timp de 160 de ani.

Probabil acum s-a alcătuit slujba ei care a intrat în Mineiul pe luna octombrie. Iar în a doua jumătate a veacului al XIV-lea Patriarhul Eftimie al Târnovei i-a scris viața cu mai multe amănunte decât o făcuse diaconul Vasilisc. Turcii au pătruns în Europa, cucerind părți însemnate din Peninsula Balcanică, în 1393 au cucerit estul imperiului vlaho-bulgar iar peste trei ani și vestul imperiului, încât acest stat și-a încetat existența.

d. În astfel de împrejurări dramatice pentru creștini moștele Cuvioasei Parascheva au fost mutate la Belgrad unde au stat până în anul 1521, când turcii au cucerit și acest oraș, iar Serbia a fost transformată în pašalac. Moaștele au fost solicitate de patriarhul ecumenic Ieremia I sultanului, care a acceptat să i le dea în schimbul unor daruri. Patriarhul a hotărât ca ele să fie aduse în Constantinopol. Pentru început au fost așezate în biserica Sfânta Maria Panmacaristos (pe atunci Catedrală patriarhală). După transformarea acesteia în geamie, au fost mutate în alte biserici: Vlahserai (1586), Sfântul Dumitru (1597) și Sfântul Gheorghe din cartierul Fanar (1601).

f. După 120 de ani ele au cunoscut ultima strămutare, de data aceasta spre pământul românesc.

În anul 1641, după ce binecredinciosul domn Vasile Lupu al Moldovei a plătit toate datoriile Patriarhiei din Constantinopol, Patriarhul Partenie I cel Bătrân (1639-1644) împreună cu membrii Sinodului său au hotărât să-i ofere - cu îngăduința sultanului Murad al IV-lea - drept recunoștință moaștele Cuvioasei Parascheva "pentru sfințirea și binecuvântarea aceluia loc al Bogdaniei (Țara Moldovei, n.n.)", după cum se spune în "scrisoarea sinodicească.

"Cu vointa Tatălui, cu bineplăcerea Fiului și cu conlucrarea Sfântului și de viață făcătorului Duh, a Dumnezeului celui mărit și închinat în Sfânta și cea de o ființă și nedespartită Treime. Binecinstitorul și de Hristos iubitorul Ioan Vasilie Voievod cu mila lui Dumnezeu domnitor a toată Moldavia, fiind râvnitor și apărător al sfintei credințe răsăritene, după dumnezeiască îngrijire, a strămutat din Constantinopol cu multă osârdie și prea multă dorință aceste cinstite moaște ale Cuvioasei Maicii noastre Parascheva cea din Târnova. Această strămutare a fost a treia. Iar preasfințitul și fericitul a toată lumea patriarh Partenie, cu toată bunăvoința și sfatul Bisericii, a trimis aceste sfinte moaște ca pe o vistierie dumnezeiască, cu prea fericirii trei mitropoliți: Ioanichie al Iracliei, Partenie al Adrianupolei și Teofan al Paleon-Patronului, în zilele prea sfințitului Varlaam mitropolitul Sucevei și a toată Moldavia; iar binecinstitorul și de Hristos iubitorul și cu mila lui Dumnezeu stăpân al nostru și domnitor a toată Moldavia Ioan Vasilie Voievod, de acasă ieșind cu evlavie și din tot sufletul primind această neprețuită vistierie, potrivit le-au pus și le-au păstrat în cea nouă zidită biserică a Sfinților Trei Ierarhi și ai lumii dascăli: Vasilie cel Mare, Grigorie de Dumnezeu cuvântătorul și Ioan Gură de Aur, spre cinstea și mărirea lui Dumnezeu Celui lăudat în Treime și spre veșnica solire a Preacuvioasei Maicii noastre Parascheva, pentru lăsarea păcatelor sale și a tot strălucit neamul lui. În anul de la Adam 7149, iar al domniei lui al 8-lea, în 13 iunie; în același an s-a născut și preaiubit fiul lui, Ioan Ștefan Voievod, căuia să-i dea Domnul zile îndelungate și viață de mulți ani. Amin".

Ajungând la Galați, apoi la Iași, au fost întâmpinate de Vasile Vodă Lupu, de Mitropolitul Varlaam și de Episcopii de Roman și Huși, de cler și credincioși.

În ziua de 13 iunie 1641, cinstitele moaște au fost așezate în minunata biserică a Mănăstirii Sfinții Trei Ierarhi, ctitoria domnitorului. Cinstitele moaște au rămas aici până în anul **1884** când au început lucrările de restaurare a sfântului lăcaș din acest motiv fiind mutate în paraclisul mănăstirii. În seara zilei de **26 decembrie 1888**, după slujba Vecerniei, din neatenție, a rămas aprinsă o lumânare din sfeșnicul de lângă racla din lemn în care erau așezate cinstitele moaște; peste noapte sfeșnicul a ars iar focul s-a extins la catafalcul pe care era așezată racla arzând mocnit toată noaptea și "prefăcându-l într-o grămadă de cărbuni". A doua zi dimineața autoritățile de stat și bisericești, preoții și credincioșii, au constatat că cinstitele moaște au rămas neatinsse; încă o minune săvârșită prin puterea lui Dumnezeu.

Fericitul întru pomenire Mitropolitul Iosif Naniescu a cercetat paraclisul.

Prefectul județului Iași Leon Negruzzi și procurorul general al orașului au consemnat în procese verbale cele întâmplare.

Ridicate din mormanul de jar moaștele Cuvioasei au fost adăpostite provizoriu în altarul paraclisului de la Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi iar **la 23 aprilie 1887 în noua Catedrala mitropolitană** unde sa gasesc si astăzi.

În ședința din 28 februarie 1950 Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea unor sfinți din neamul nostru precum și generalizarea cultului unor sfinți ale căror moaște se găsesc în țară la noi. Hotărârea respectivă a fost transpusă în fapte în cadrul unor mari festivități bisericești din cursul lunii octombrie 1955. În cazul Cuvioasei Parascheva generalizarea cultului ei s-a făcut în Catedrala mitropolitană din Iași la 14 octombrie 1955 în prezența a numeroși ierarhi români, precum și a unor reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Rusă și Bulgară.

Sfânta Cuvioasă Paraschiva cea Nouă sau Parascheva de la Iași este o sfântă cuvioasă cinstită în întreaga Biserică Ortodoxă și îndeosebi în România, Serbia, Grecia și Bulgaria. În România este

considerată ocrotitoarea Moldovei fiind cea mai populară dintre toți sfinții ale căror moaște se află pe teritoriul României. Nu trebuie confundată cu Sf. Muceniță Parascheva Romana.

Sfânta Parascheva a ajutat oamenii cu:

- ajutor in căsătorie
- rezolvarea problemelor de sănătate
- găsirea obiectelor pierdute
- scăparea din puterea îngerilor căzuți
- obținerea notelor bune si obținerea diplomelor dorite
- obținerea locurilor de muncă
- obținerea unei locuințe
- obținerea posibilității financiare de a veni in pelerinaj la sfintele sale moaște la Iași
- apărarea orasului Iași in razboi
- oprirea furturilor si găsirea celor furate
- construirea unei Biserici & găsirea de bani pentru finalizarea unei Biserici
- împodobirea unei Biserici cu daruri & apărarea bisericii
- apărarea vieții chiar si a copiilor nenăscuti
- apărarea mâncării de dăunători & aducerea ploii pentru recolte bune
- reducerea pedepsei de închisoare

Miracolele descrise în acest articol au avut loc pentru că oamenii au făcut una sau mai multe din următoarele:

- s-au rugat cum au știut in fata moaștelor pentru rezolvarea problemei pe care au avut-o
- au citit Acatistul si Paraclisul Sfintei Parascheva in fata moaștelor
- au lăsat un pomelnic pentru Sfânta Liturghie
- s-au rugat sfintei acasă
- au atins o batistă curată de racla cu Sfintele Moaște si apoi cu batista au atins părțile suferinde ale corpului pentru câteva zile. Alții au folosit in loc de batistă haine si/sau alte lucruri personale, precum ochelarii.

Puterea Sfințelor Moaște este menționată in Vechiul Testament: haina aparținând profetului Ilie a fost folosită de ucenicul său pentru producerea unui miracol: despărțirea apelor unui râu. Cu atât mai mult pot face minuni lucrurile aparținând Sfinților Noului Testament. Sfintele Moaște au fostenerate pentru primii 1500 de ani de creștinătate in toată Europa si aceeași venerare s-a arătat si icoanelor, unul din primii pictori de icoane fiind Apostolul Luca. Biserica Ortodoxă a păstrat aceste moșteniri ale creștinătății până azi, precum si celebrarea Sfintei Liturghii Duminica, centrată pe obținerea Sfintei Împărtășanii intru viața veșnică (Ev. Ioan 6, 53-54).

Deși Apostolii au scris Sfinte Liturghii care să fie celebrate Duminica (Sf. Apostol si Evanghelist Matei, Sf. Apostoli Iacob, Toma si Petru) unele denomiții crestine au renunțat la Sfintele Liturghii *in care si prin care* se obtine Sfânta Împărtășanie... au renunțat la cinstirea icoanelor precum si la cinstirea sfințelor moaște...